

Offentlig finansiert tannbehandling – trygd eller rammetilskudd

Hovedstyret har over en periode hatt en intern prosess om fremtidige finansieringskanaler for tannbehandling. Den mye omtalte stortingsmelding nr. 35 hadde ingen klare preferanser for trygd eller rammefinansiering gjennom tjenesteparatet. Mange har nok tolket budskapet i meldingen dit hen at finansiering av nye grupper skulle gå via rammetilskudd, mens diagnoser skulle utløse trygdemidler. Dette har så langt også vært NTFs offisielle holdning. To forhold har gjort at mange medlemmer, deriblant undertegnede, nå vakler i troen. Forenklinger i refusjonsordningene har gjort at oppgjør med HELFO fungerer godt. Dette innbefatter tannbehandling for ubetinget pliktmessige ytelser. Det andre er at fylkeskommunenes økonomi påvirker tilbudet til pasienter som har krav på ytelser fra Den offentlige tannhelsetjenesten.

En annen sak er problemet med å oppnå enighet om avtaler mellom fylkeskommunene som tjenestekjøpere og privatpraktiserende tannleger som tjenestetilbydere. Det er uverdigg dersom pasientene skal ende opp som brikker i et system med tilbuds- og anbudsrunder, der den fylkeskommunale økonomien er den avgjørende faktoren. Når dette er sagt, vil jeg understreke at også tannlegene har et medansvar for at deres tjenester skal kunne tilbys til befolkningen til betingelser som det er mulig å forhandle om. Hvis oppgavene skal løses lokalt eller regionalt, vil økonomien i regionen fort bli avgjørende for hva som skal være kriteriene for nødvendig tannbehandling. Sånn kan vi ikke ha det. Det må være pasientens behov som avgjør behandlingen, ikke måten den skal finansieres på. Den senere tids erfaringer tilsier at et videre utbygd tilbud gjennom trygdesystemet vil sikre en mer likeverdig behandling uavhengig av bosted.

Spørsmålet om rangering av rettighetslovene er en viktig del av diskusjonen, og dette kom opp på årets Forum for tillitsvalgte. Særlig har pedodontistene reagert kraftig på at barn ikke alltid får god nok behandling som følge av finansieringsordningen for spesialiserte tannhelsetjenester. Mange barn som burde vært henvist til spesialistbehandling, får ikke dette tilbudet fordi det blir for dyrt for fylkeskommunene. Tannhelseloven står over trygderettighetene for de pasienter som har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Dette er et system som vi ønsker å endre. Det vil sikre et mer likeverdig tilbud også for de grupper som hører inn under Den offentlige tannhelsetjenesten.

Tannlegeforeningen ønsker fortsatt en todelt tannhelsetjeneste med en offentlig tannhelsetjeneste som har en sterk posisjon med hovedvekt på oppsøkende og forebyggende behandling av grupper og en privat sektor som i hovedsak tar ansvar for den øvrige befolkning. Den spesialiserte tannhelsetjenesten er en naturlig del av både privat virksomhet, kommende kompetansesentra og undervisningsinstitusjonene.

Tannlegene har et ansvar for at virksomhetene deres drives forsvarlig, også økonomisk. Det er imidlertid et misforhold mellom de offentlige taksene og tannlegenenes driftskostnader, både i privat og offentlig tannhelsetjeneste. Dette løses i dag ved at det er tillatt å ta såkalte mellomlegg som belastes dem som får refusjon. Her ligger det en betydelig utfordring for foreningen, som har et hovedansvar for å sikre medlemmene trygge driftsmessige forhold. I Sverige har man løst dette ved at det er anledning til å ta den prisen man synes man må ha, mens refusjonene gis etter såkalte referansepriser. Disse fastsettes av en egen nemnd, som også har ansvar for prosedyrer for forsvarlig og nødvendig tilbud.

Når dette føres i pennen har de fleste av de politiske partiene avholdt sine landsmøter. Og det er nærmest en samstemt enighet om at nå skal det satses kraftig for å øke det offentlige innsats på tannhelseområdet i løpet av den kommende stortingsperioden. Dette representerer en stor utfordring både for helsemyndighetene, for tannlegestanden og ikke minst for NTF. Omfanget av offentlig engasjement er, som vi tidligere har slått fast, et spørsmål som politikerne må ta ansvaret for. Fra vår side må det være tillatt understreke viktigheten av å gå frem på en slik måte at nye ordninger ikke gir utilsiktede og uønskede utslag.

Takk, Gudrun

Dette er en spesiell utgave av Den norske tannlegeforenings Tidende. Det er den siste som redaktør Gudrun Sangnes har ansvaret for. Hun har gjennom sin nær 23 år lange redaktørkarriere lagt ned en betydelig innsats for tidsskriftet og dermed også for foreningen. Tidende er NTFs viktigste kommunikasjonskanal og trolig det som medlemmer flest identifiserer foreningen med. Da jeg tok på meg å stille til valg for presidentvervet, var en viktig forutsetning at redaktøren ville fortsette ut over vanlig pensjonsalder for stillingen. Det har hun gjort, og jeg er derfor spesielt takknemlig.

På vegne av nåværende og tidligere kolleger og medlemmer takker jeg fra denne plass for din store innsats for oss alle. Du vil bli savnet. Men jeg føler meg trygg på at du vil fortsette med å gi dine bidrag på ulike områder der det er behov. Vi ønsker deg lykke til i din nye tilværelse!

Gudrun Sangnes